

2 | 15

6.10.2015

Helsingin seudun toimialakatsaus

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema:	15
Asuntotuotanto Helsingin seudulla	

Helsingin seudun tuotanto kasvoi edellisvuodesta kuluvan vuoden alkupuolella. Seudun työllisten määrä laski vuoden takaisesta huhti-kesäkuussa. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2015 toiselta neljännekseltä.

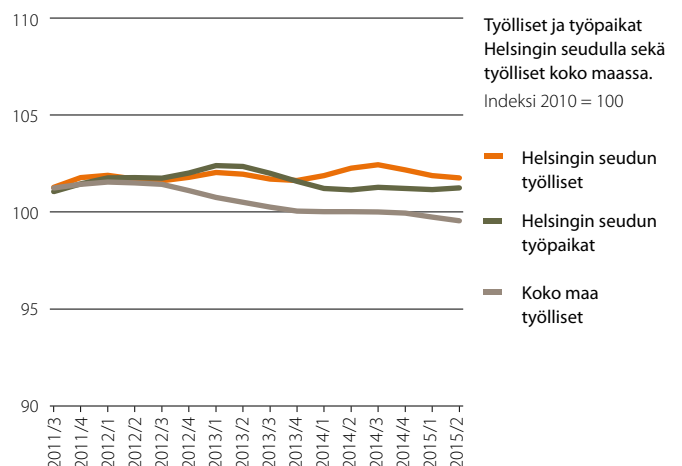
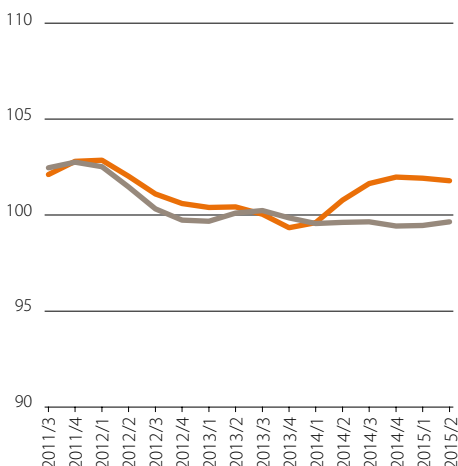
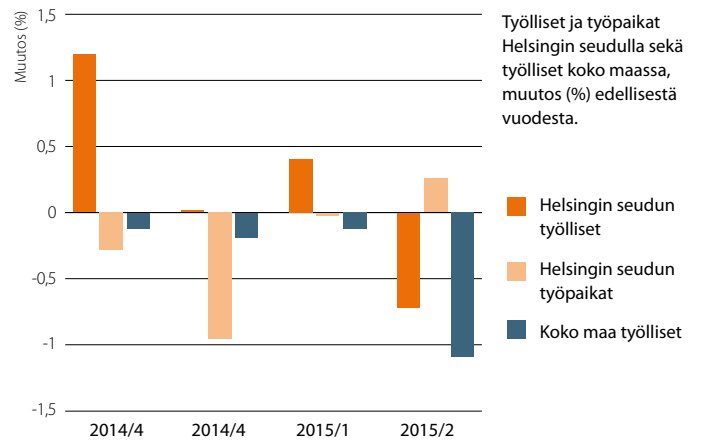
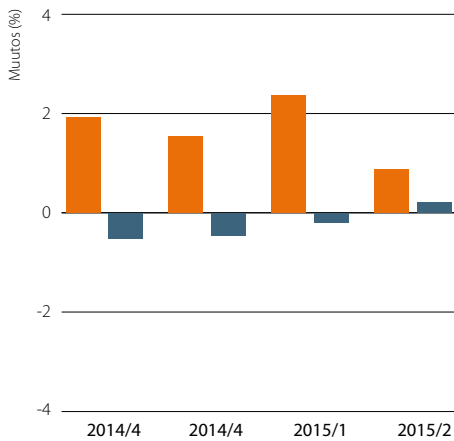
Helsingin seudun tuotannon trendin kasvu hiipui viime vuoden lopussa. Kuluvan vuoden alkupuolella tuotannon taso pysyi lähes samalla tasolla. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden tuotanto oli Helsingin seudulla arvon mukaan keskimäärin vajaat 2 % korkeammalla tasolla. Valtakunnallisesti tuotanto pysyi viime vuonna lähes ennallaan. Tuotanto oli viime-

si kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla noin 2 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2010. Koko maassa tuotanto oli viiden vuoden takaisella tasolla.

Suomen talouskehitys jatkui edelleen heikkona kuluvan vuoden alkupuolella. Helsingin seudulla kehitys oli heikkoa erityisesti kaupan alalla ja teollisuudessa. Muista toimialoista erottui informaatio- ja viestintäala, joka kasvoi edelleen vahvasti. Myös rakentamisen ja kotitalouksien palveluiden kasvu kompensoi heikommin kehittyvien toimialojen vaikutuksia. Nopea väestönkasvu piti yllä asuntokysyntää ja sen myötä rakentamista. Suhdanneodotukset kohenevat alueen yrityksissä kesän aikana hieman.

Helsingin seudun työllisten trendi laski hieman viime vuoden alkupuolella. Edel-

lisvuoteen verrattuna työllisten määrä kasvoi hieman vuoden alussa, mutta kääntyi laskuun vuoden toisella neljänneksellä. Työpaikkojen trendi pysyi vuoden alkupuoliskolla ennallaan. Työpaikkojen määrä pysyi lähes samalla tasolla myös edellisvuoteen verrattuna. Koko maassa työllisten määrän trendi laski hieman vuoden alkupuolella. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kääntyi selvään laskuun vuoden toisella neljänneksellä. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten määrä oli 2 % ja työpaikkojen määrä reilun prosentin korkeammalla tasolla kuin vuonna 2010. Koko maassa työllisyys oli viiden vuoden takaisella tasolla.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälinen yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin.

Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 26 % Suomen väestöstä, sijaitsee 31 % maan työpaikoista ja tuotetaan 36 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 430 700 henkeä kuluvan vuoden heinäkuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan

seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 712 000 työllistä ja 746 800 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2014 noin 69 miljardia euroa.

Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

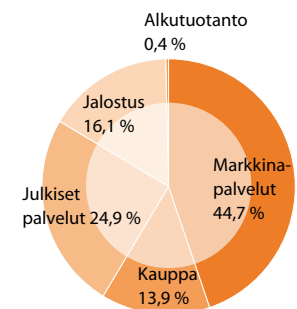
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

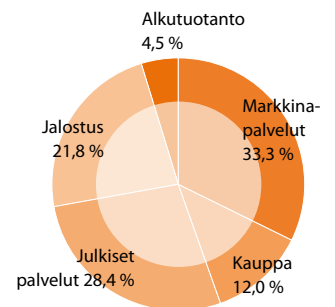
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat. Indeksiksi, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2014.

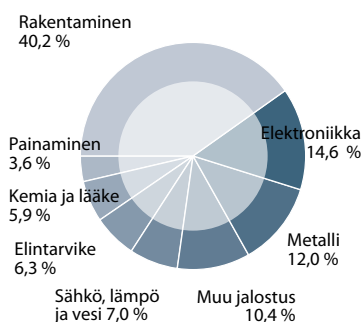

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2014.

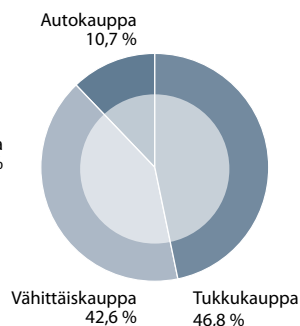

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2014.

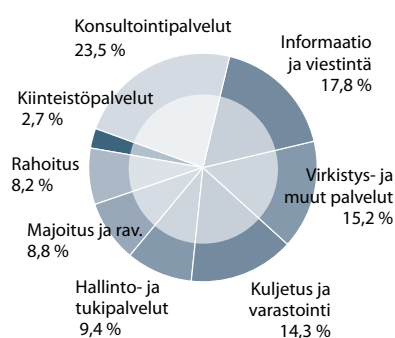
JALOSTUS

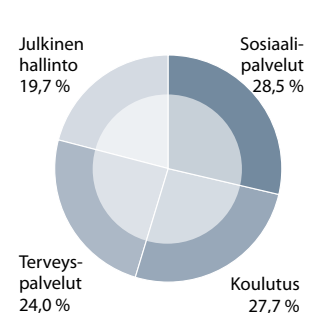
KAUPPA

MARKKINAPALVELUT

JULKINEN HALLINTO JA HYVINVOINTIPALVELUT

TOIMIALOJEN VERTAILU

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon vahva kasvu jatkui kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Liikevaihto kasvoi selvästi myös rakentamisessa ja kotitalouksien palveluissa.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski kuluvan vuoden toisella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 2 %. Ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 0,3 %. Kuluttajahinnat laskivat huhti-kesäkuussa edellisvuodesta 0,1 %, teollisuuden tuottajahinnat 0,7 % ja tukkuhinnat 1,9 %. Rakennuskustannukset nousivat 0,5 % vuoden takaisesta. Tuottajahintoja ja tukkuhintoja on laskenut muun muassa öljyn hinnan halveneminen.

Liikevaihdon kasvu oli kuvan vuoden toisella neljänneksellä voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla, jossa kasvu kertyi 12 % edellisvuodesta. Rakentamisessa liikevaihto kasvoi 9 % ja kotitalouksien palveluissa noin 6 %. Teollisuudessa ja kaupan alalla liikevaihto laski vuoden takaisesta 6 %.

Yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma kasvoi vuoden toisella neljänneksellä vajaat 2 %. Palkkasumma kasvoi vuotta aikaisempaan verrattuna useimmilla päätoimialoilla. Vahvinta kasvu oli liike-elämän palveluissa ja rakentamisessa.

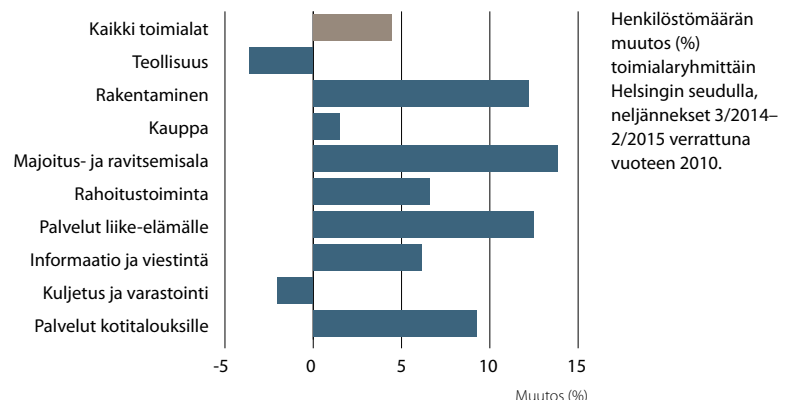
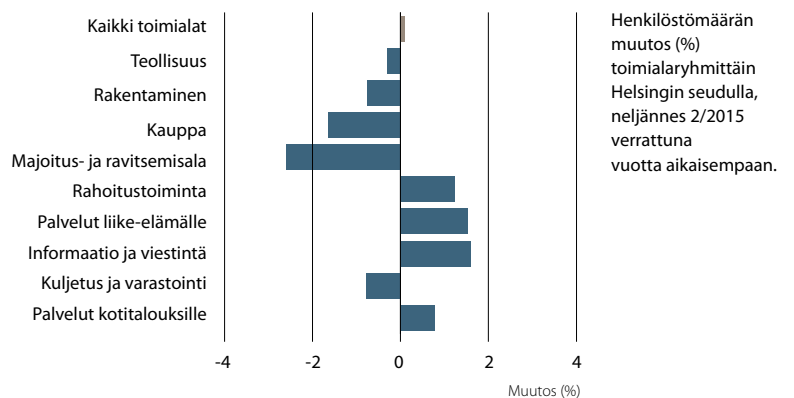
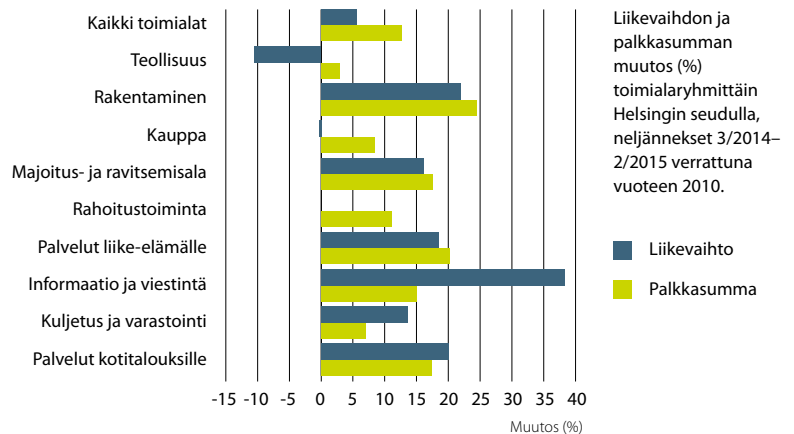
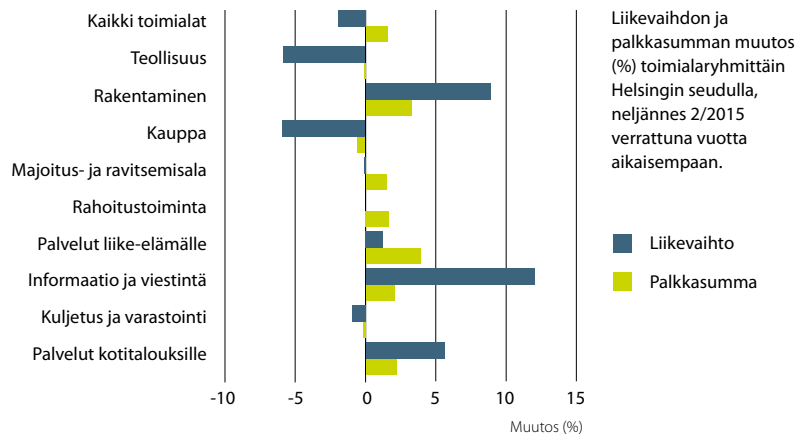
Kaikkien toimialojen liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 6 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2010. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 13 % viiden vuoden takaisesta. Kuluttajahinnat ovat nousseet 9 % vuoden 2010 tasosta. Liikevaihto on kasvanut viiden vuoden takaisesta eniten informaatio- ja viestintäalalla. Teollisuuden liikevaihdon kehitys on ollut muiden toimialojen kehitystä selvästi heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

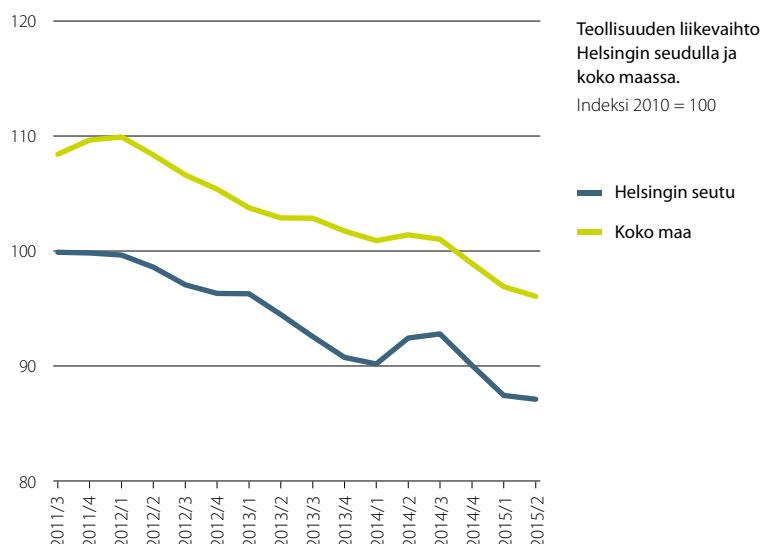
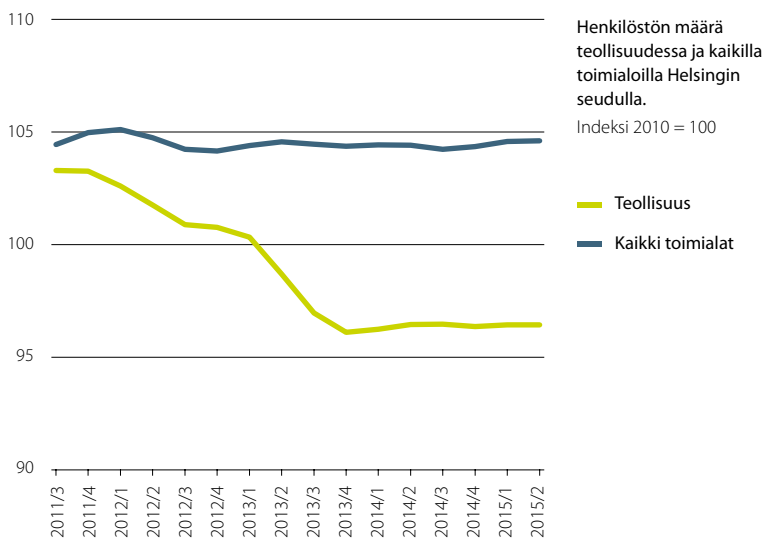
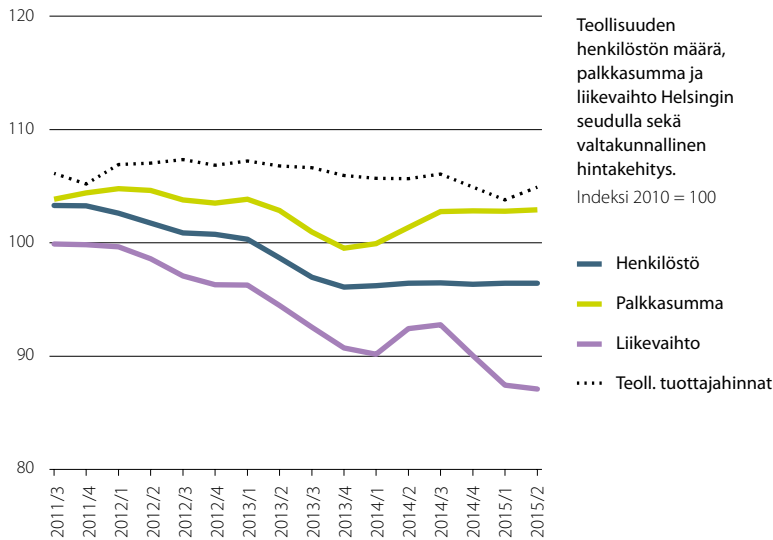
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli huhti-kesäkuussa samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärä kasvoi informaatio- ja viestintäalalla, liike-elämän palveluissa, rahoitustoiminnassa ja kotitalouksien palveluissa. Henkilöstömäärä laski selvästi majoitus- ja ravitsemisalalla sekä kaupassa.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 4 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2010. Kasvu on ollut eniten majoitus- ja ravitsemisalalla, liike-elämän palveluissa sekä rakentamisessa. Teollisuuden henkilöstömäärä on laskenut selvästi viiden vuoden takaisesta.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

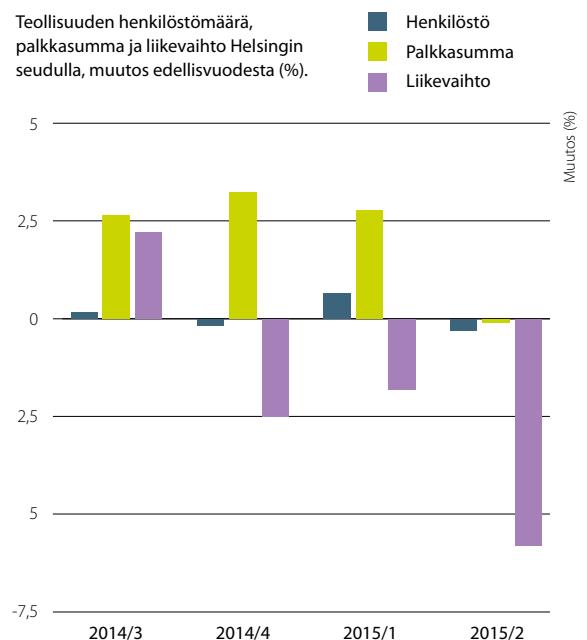

Teollisuusyritysten kehitys oli vuoden alkupuolella heikkoa.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin yli kaksi vuotta kestänyt lasku taittui viime vuoden toisella neljänneksellä, mutta jatkui taas vuoden lopussa. Alan liikevaihdon trendin lasku jatkui jyrkkänä kuluvan vuoden alussa. Lasku kuitenkin loiveni vuoden toisella neljänneksellä. Teollisuuden liikevaihdon trendin lasku jatkui myös valtakunnallisesti. Viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana alan liikevaihto oli Helsingin seudulla arvon mukaan keskimäärin 4 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Teollisuusyritysten liikevaihtoa on laskenut tuottajahintojen halpeneminen. Kuluvan vuoden alkupuolella teollisuuden tuottajahinnat laskivat edellisvuoteen nähden reilun prosentin. Seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin kymmenyksen alemmalla tasolla kuin vuonna 2010. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut noin 5 %.

Teollisuuden palkkasumman trendin kasvu tasaantui viime vuoden lopussa. Kuluvan vuoden alkupuolella trendi pysyi samalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi pysyi ennallaan. Vuoden alkupuoliskolla alan palkkasumma kasvoi reilun prosentin edellisvuodesta. Henkilöstömäärä pysyi vuoden takaisella tasolla. Vuodesta 2010 Helsingin seudun teollisuuden henkilöstömäärä on supistunut 4 %. Alan palkkasumma on 3 % viiden vuoden takaista korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 67 600 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

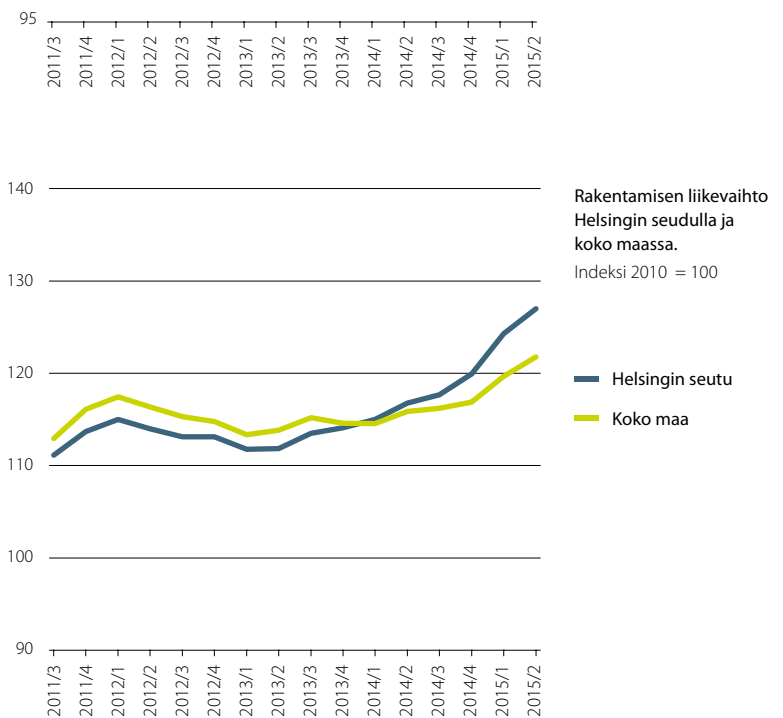
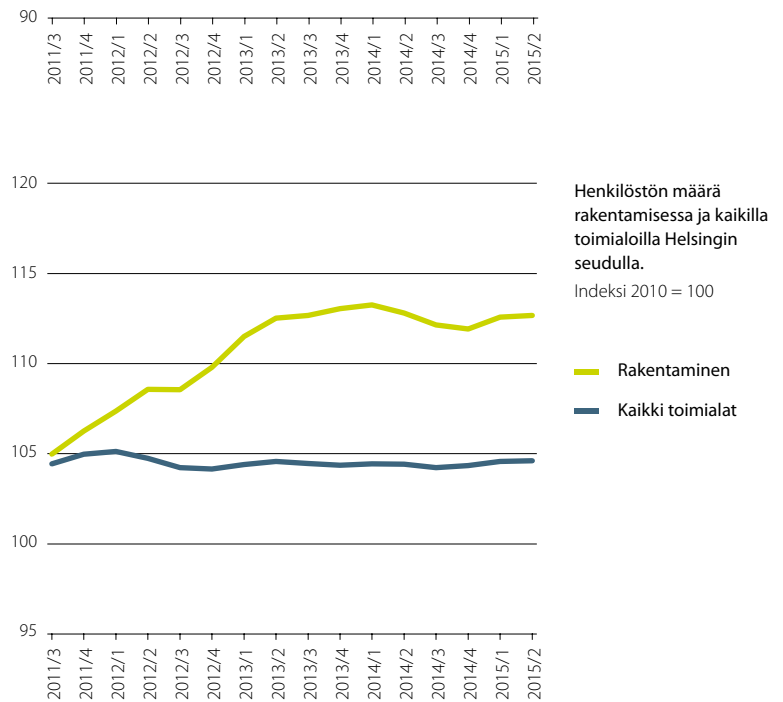
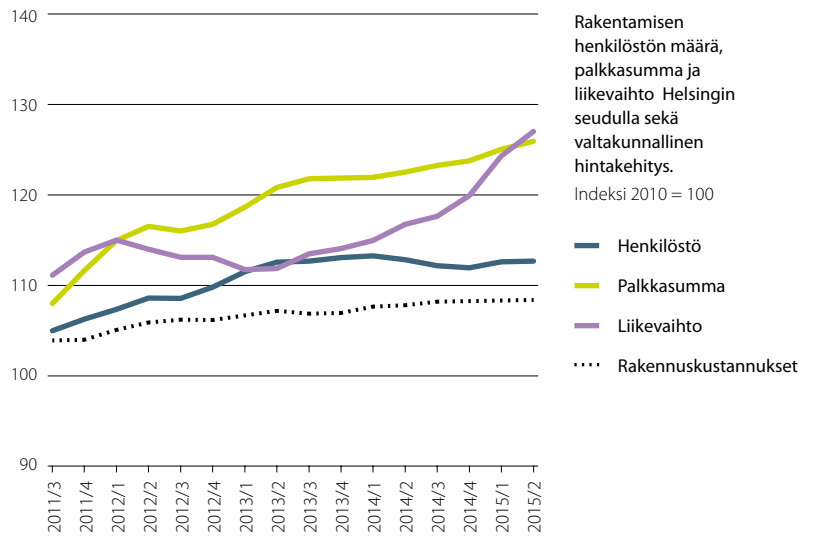
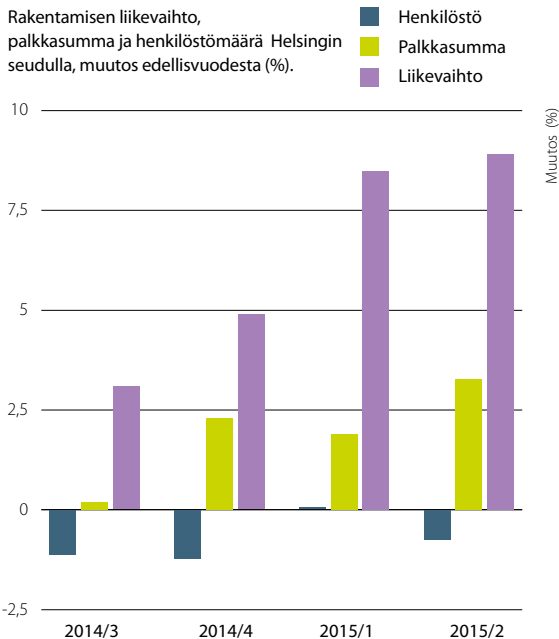
Rakentamisen liikevaihdon ja palkkasumman kasvu oli vahvaa.

Rakennusalan liikevaihdon trendin kasvu kiihtyi kuluvan vuoden alussa ja jatkui vahvana myös vuoden toisella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna alan liikevaihto kasvoi vuoden alkupuolella 9 %. Rakennuskustannukset olivat 0,6 % korkeammalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Rakentamisen liikevaihdon trendi kasvoi vuoden alkupuolella vahvasti myös koko maassa. Vuoteen 2010 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla yli viidenneksen korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana noin 8 %.

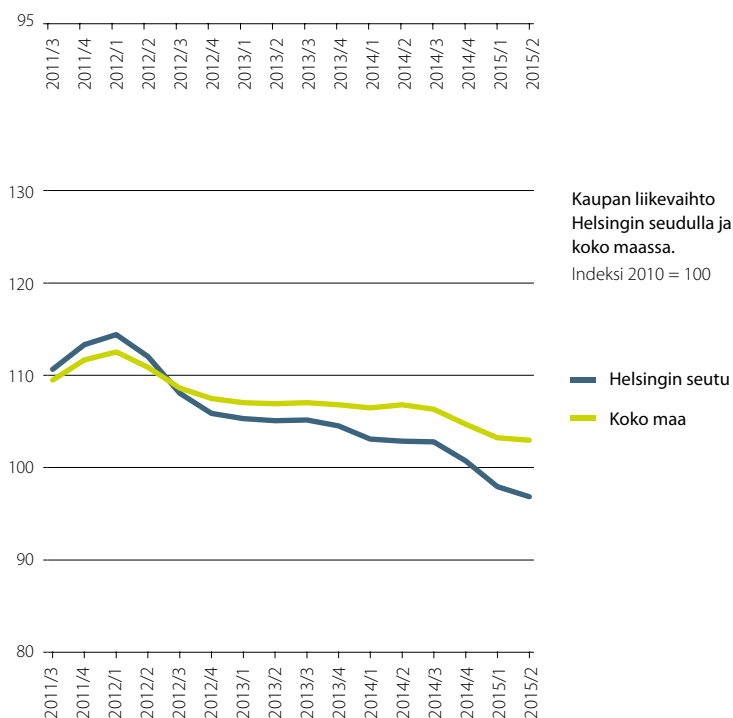
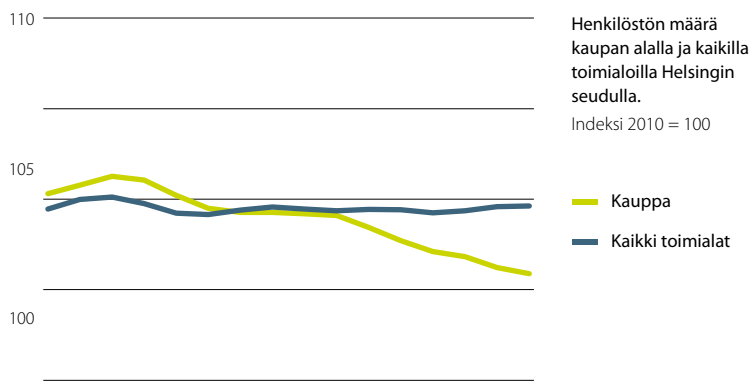
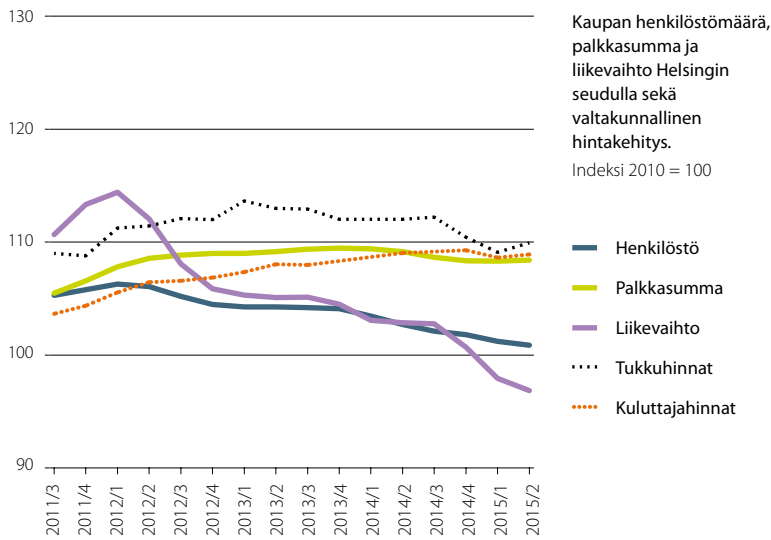
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu jatkui vuoden alkupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli vuoden alkupuoliskolla keskimäärin noin 3 % korkeammalla tasolla. Rakentamisen henkilöstömäärän trendi kasvoi hieman vuoden alussa, mutta pysyi huhti–kesäkuussa ennallaan. Vuoden takaiseen nähden rakentamisen henkilöstömäärä oli keskimäärin samalla tasolla. Rakennusalan palkkasumma on kasvanut neljänneksen vuodesta 2010. Henkilöstömäärä on alalla reilun kymmenyksen korkeammalla tasolla kuin viisi vuotta aikaisemmin.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 47 200 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa, moottorijoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

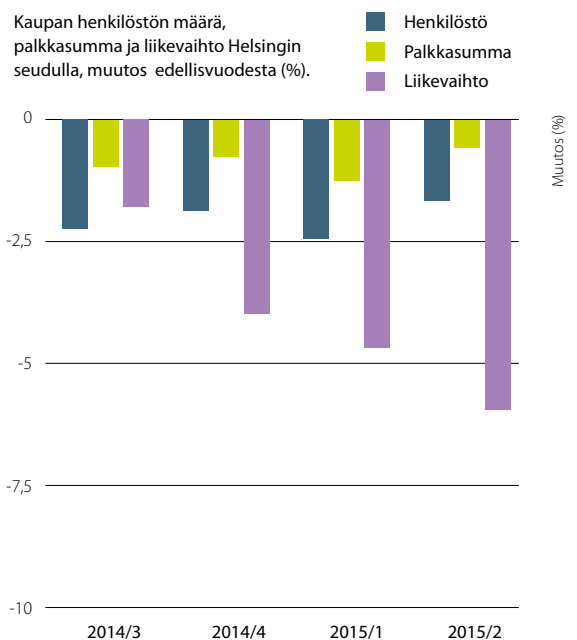

Kaupan alan liiketoiminnan kehitys jatkui heikkona.

Kaupan liikevaihdon trendi kääntyi selvään laskuun viime vuoden lopussa ja kuluvan vuoden alkupuolella trendin lasku jatkui. Alan liikevaihto oli arvion mukaan edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden vuoden alkupuolen aikana keskimäärin 5 % alemmalla tasolla. Kaupan liikevaihdon trendi laski viime vuoden alkupuolen aikana myös koko maassa. Kaupan alan liikevaihtoa on laskenut osaltaan tukkuhintojen halpeneminen. Tukkuhinnat laskivat 2 % edellisvuodesta, kun kuluttajahinnat pysyivät ennallaan. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin vuoden 2010 tasolla. Tukkuhinnat ovat nousseet samana aikana 10 % ja kuluttajahinnat 9 %.

Kaupan alan palkkasumman trendin loiva lasku pysähtyi viime vuoden lopussa ja on sen jälkeen pysynyt ennallaan. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkasumma oli vuoden alkupuoliskolla prosenttien alemmalla tasolla. Vuoteen 2010 nähden alan palkkasumma on kasvanut 8 %. Kaupan henkilöstömäärän trendin lasku jatkui kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä aleni alalla 2 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on viiden vuoden takaiseen nähden 2 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 101 100 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

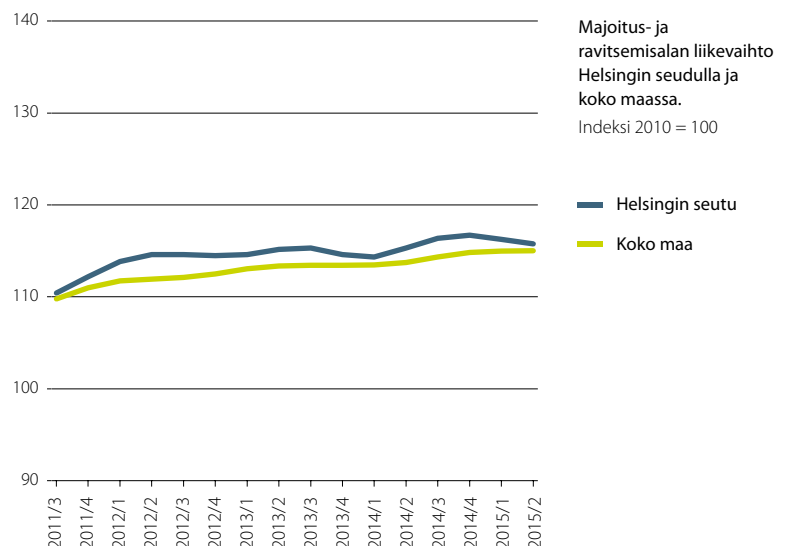
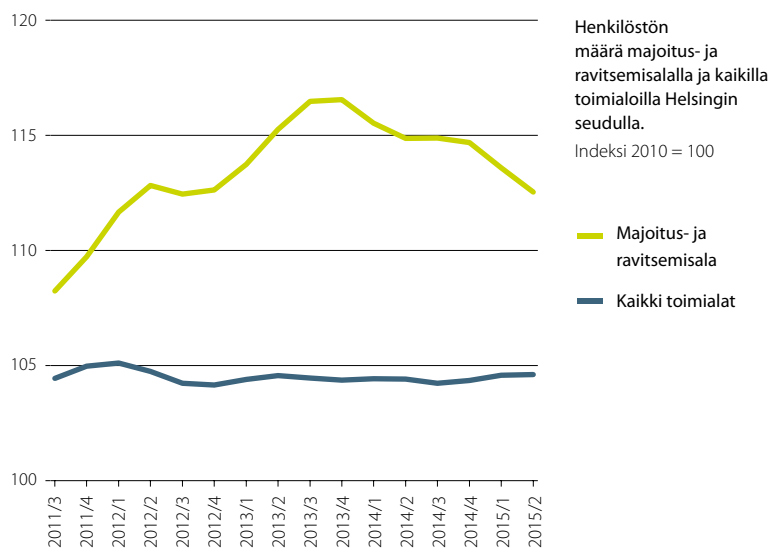
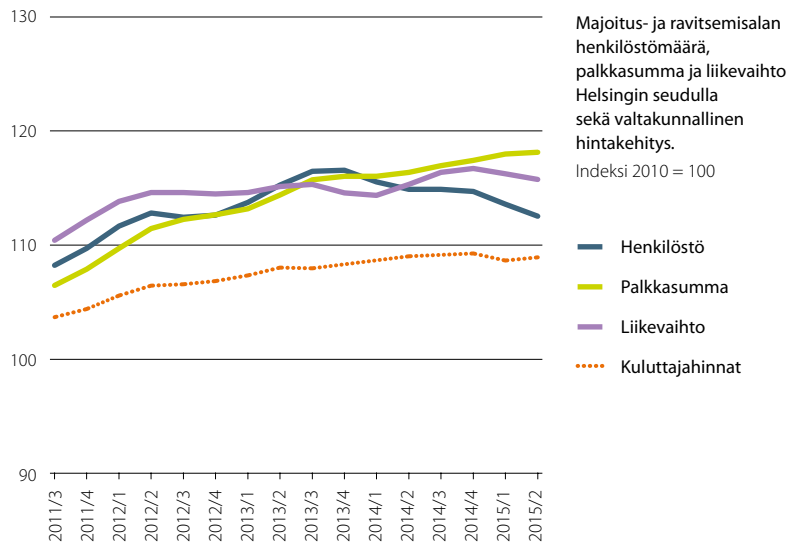
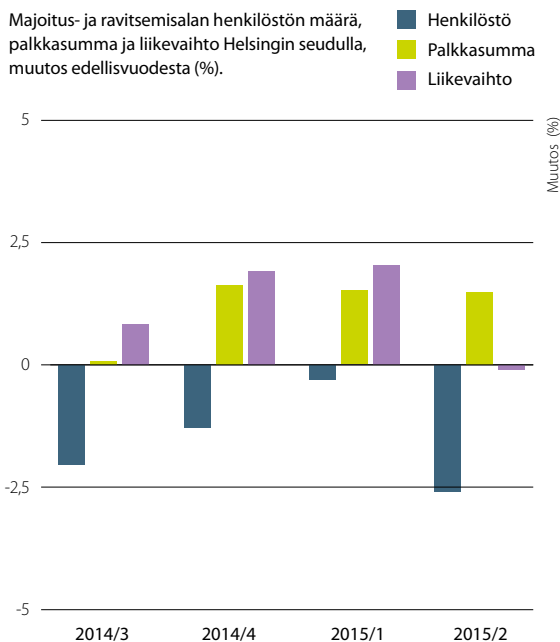
Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendit kääntyivät laskuun.

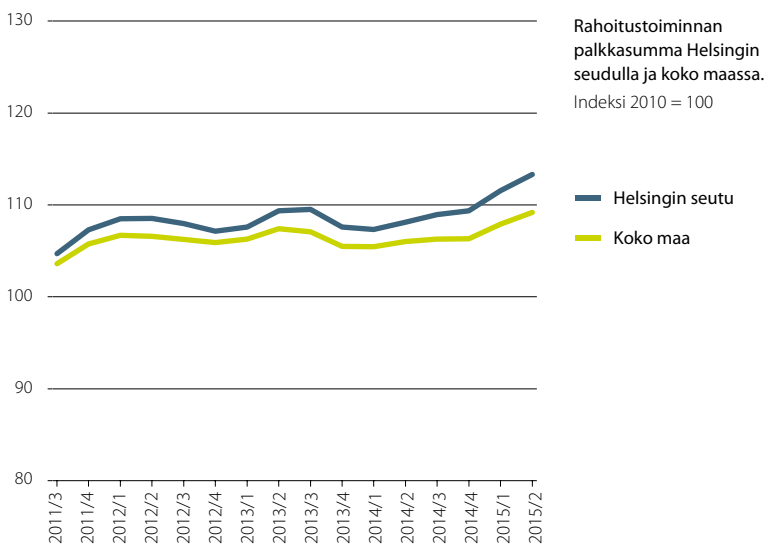
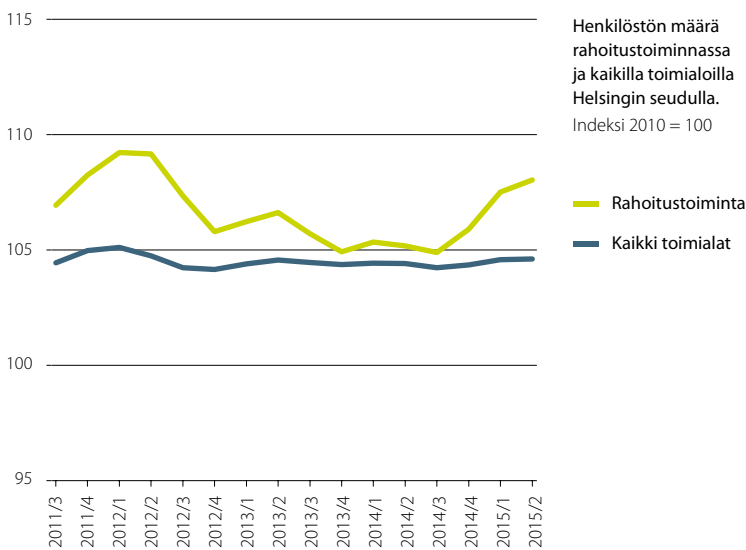
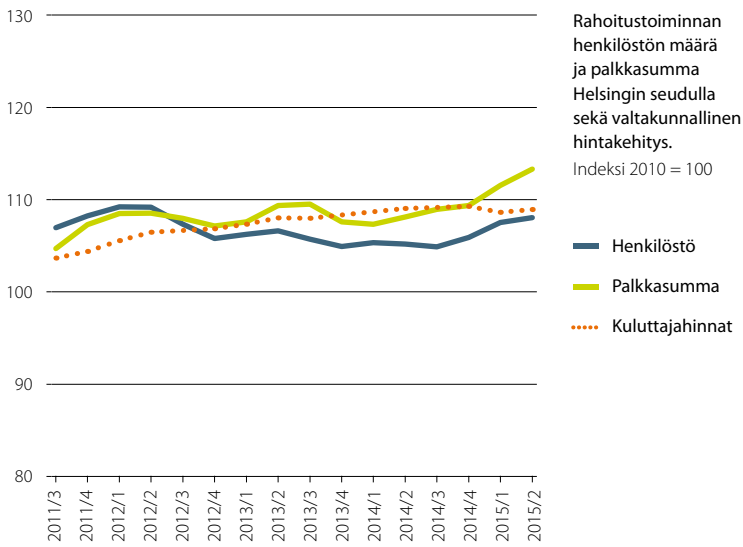
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon trendin kasvu pysähtyi viime vuoden lopussa ja kääntyi laskuun kuluvan vuoden alussa. Vuoden toisella neljänneksellä liikevaihdon trendin loiva lasku jatkui. Arvion mukaan alan liikevaihto oli kuitenkin vuoden alkupuolella prosentin edellisvuotta korkeammalla tasolla. Koko maassa majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi pysyi ennallaan vuoden alkupuoliskolla. Viiden vuoden takaisesta alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 16 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

Toimialan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui vuoden alussa. Kuluvan vuoden huhti–kesäkuussa palkkasumman trendi pysyi ennallaan. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli vuoden alkupuolella puolitoista prosenttia korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendi laski vuoden alkupuoliskon aikana. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä laski reilun prosentin. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on kasvanut 18 % vuodesta 2010. Alan henkilöstömäärä on viiden vuoden takaiseen nähden 14 % korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 28 900 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

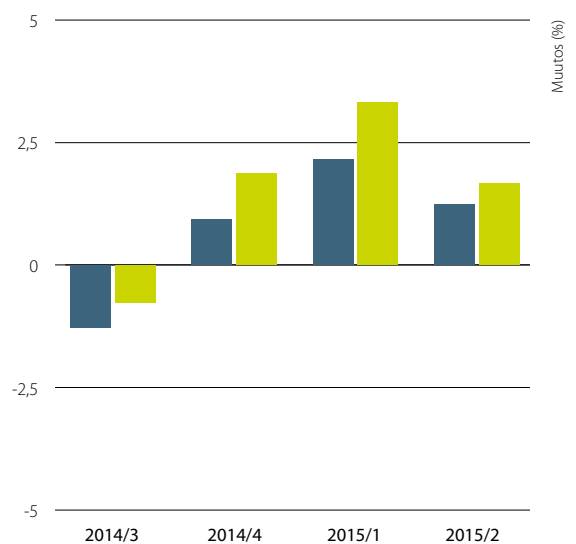
Rahoitustoiminta kääntyi kasvuun.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendi kääntyi kasvuun kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli vuoden alkupuolen aikana keskimäärin lähes 3 % korkeammalla tasolla. Rahoitustoiminnan palkkasumma kääntyi vuoden alkupuoliskolla kasvuun myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2010 alan palkkasumman kasvua on kertynyt Helsingin seudulla 11 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet viiden vuoden takaisesta 9 %.

Alan henkilöstömäärä kääntyi kasvuun viime vuoden lopussa ja kuluvan vuoden alkupuolella henkilöstömäärän kasvu jatkui. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli vuoden alkupuoliskolla noin 2 % korkeammalla tasolla. Viiden vuoden takaiseen nähden alan henkilöstömäärä on kasvanut 7 %.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 25 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

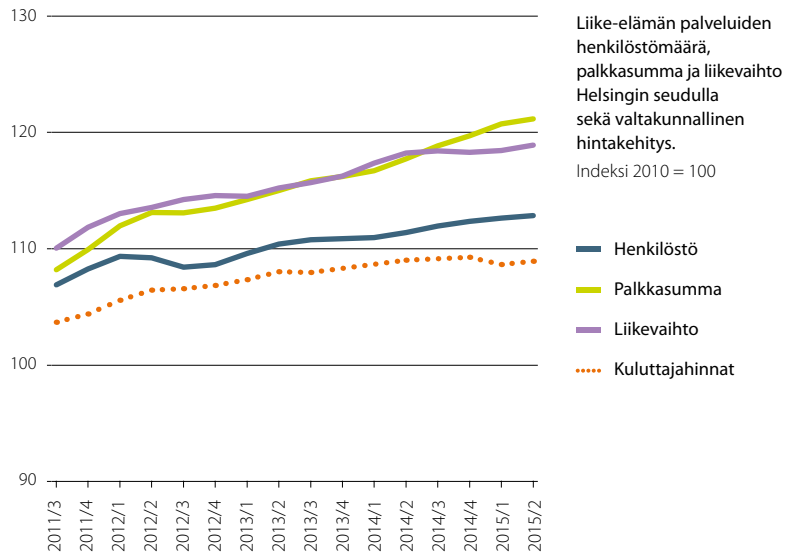
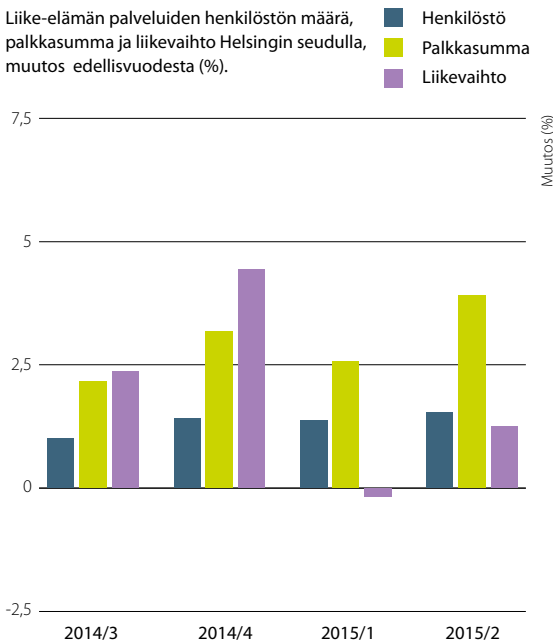
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden henkilöstömäärän ja palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Myös liikevaihto kasvoi hieman.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon trendin kasvu taantui viime vuoden loppupuolella ja trendi on pysynyt sen jälkeen lähes ennallaan. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendin loiva kasvu jatkui. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto kasvoi viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana hieman edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Viiden vuoden takaisesta liikevaihdon kasvua on kertynyt 19 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

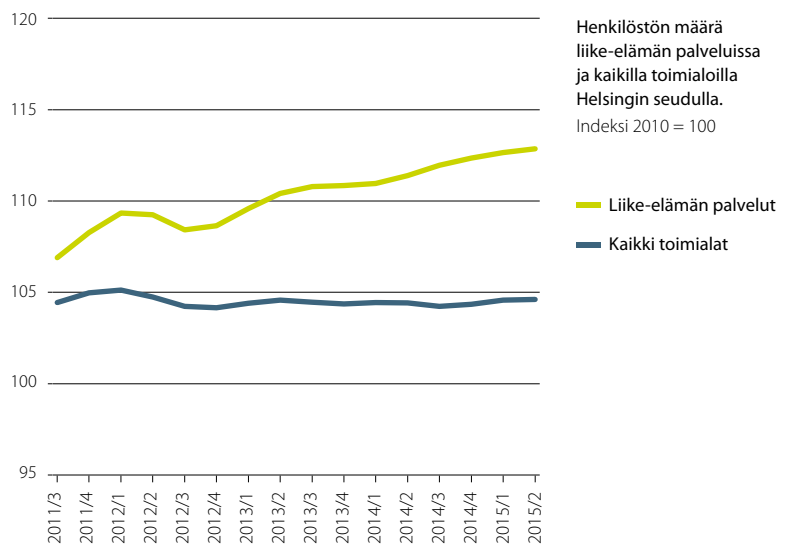
Toimialan palkkasumman trendin kasvu jatkui myös kuluvan vuoden alkupuolella. Vuoden alkupuoliskolla palkkasumma oli alalla 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendi kasvoi hieman vuoden alkupuoliskolla. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä kasvoi puolitoista prosenttia. Vuodesta 2010 alan henkilöstömäärä on kasvanut 13 % ja palkkasumma viidenneksen.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 121 000 työpaikkaa Helsingin seudulla.

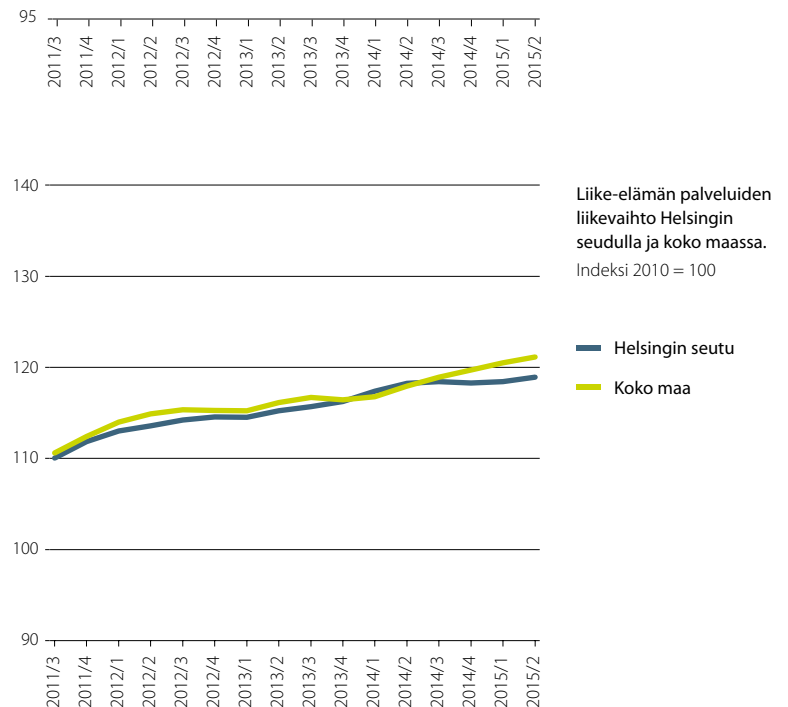
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2010 = 100

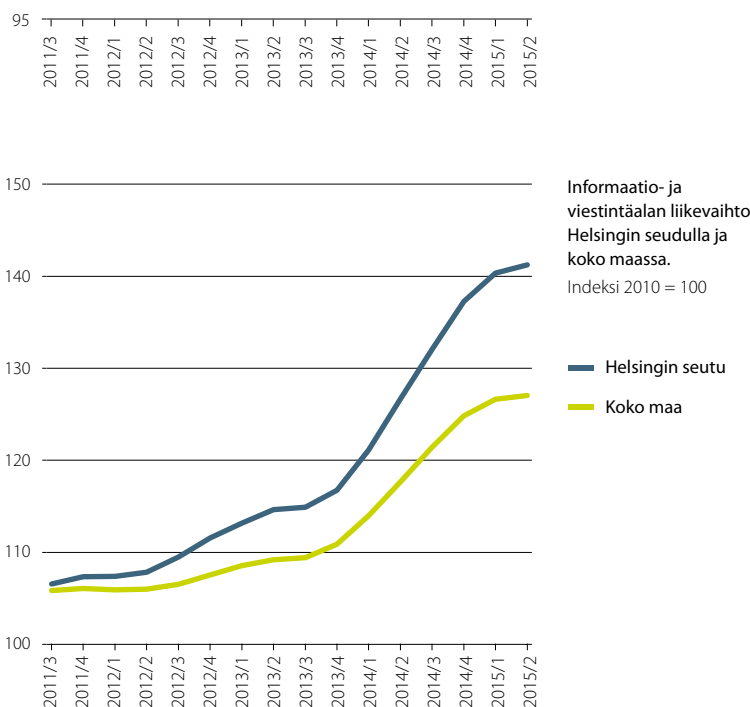
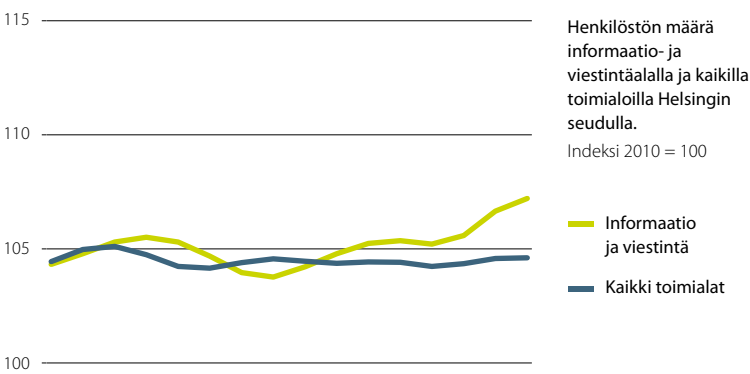
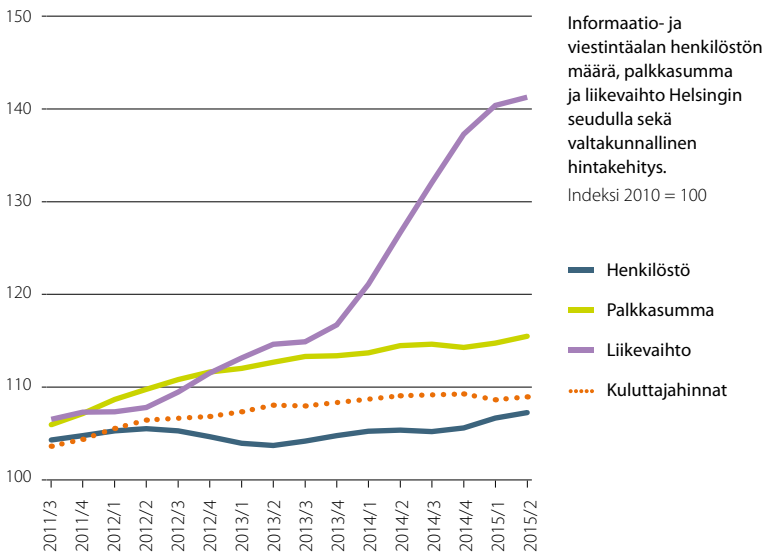

Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2010 = 100

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2010 = 100

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

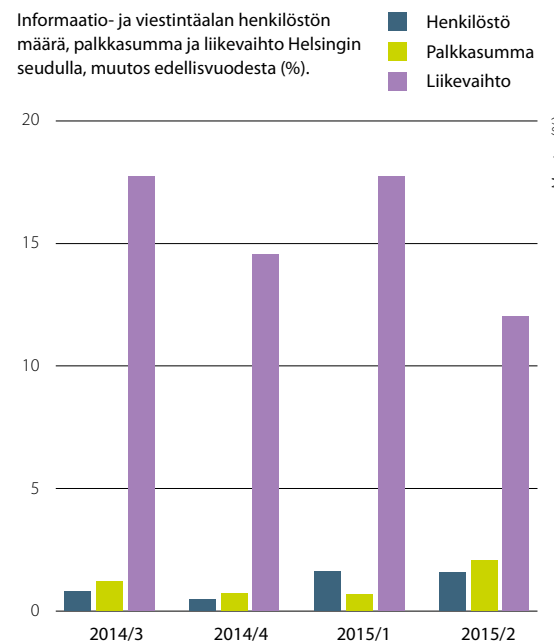

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon kasvu jatkui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan vahva kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa, mutta hidastui hieman vuoden toisella neljänneksellä. Alan liikevaihdon kasvu tasaantui myös valtakunnallisesti. Arvion mukaan informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli vuoden alkupuoliskolla Helsingin seudulla 15 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Kuluvan vuoden kahden ensimmäisen neljänneksen kasvu oli seudun toimialoista selvästi vahvinta. Viiden vuoden takaiseen verrattuna toimialan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 38 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 9 % vuodesta 2010.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendi pysyi ennallaan viime vuoden loppupuolella, mutta kasvoi hieman kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli vuoden alkupuoliskolla reilun prosentin korkeammalla tasolla. Viiden vuoden takaisesta kasvua on kertynyt 15 %. Myös alan henkilöstömäärän trendi kääntyi hienoiseen kasvuun vuoden alkupuolella. Vuoden takaiseen nähden henkilöstömäärä kasvoi vuoden alkupuoliskolla vajaat 2 %. Vuoteen 2010 verrattuna henkilöstömäärä on kasvanut 6 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 61 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

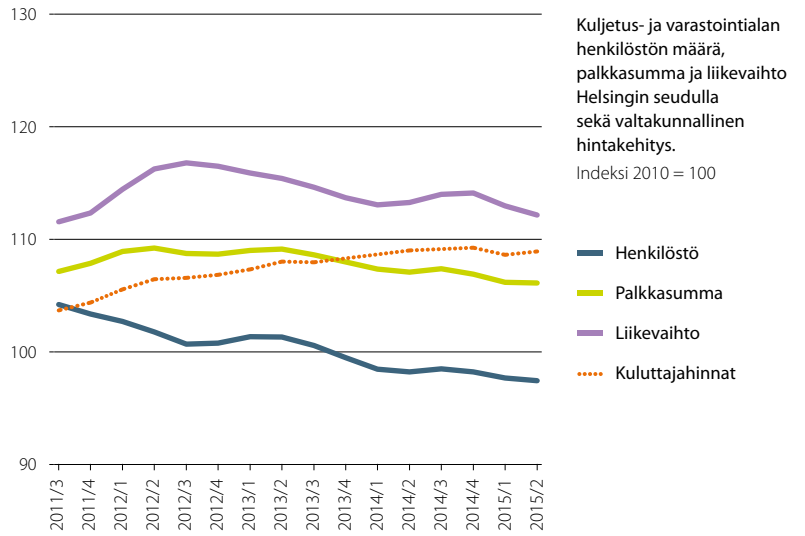
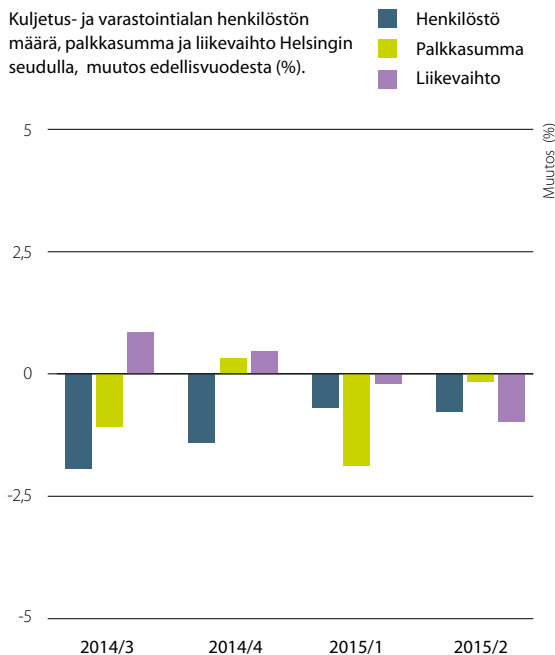
Kuljetus- ja varastointialan liiketoiminta kääntyi laskuun.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendi kääntyi laskuun kuluvan vuoden alussa ja lasku jatkui huhti-kesäkuussa. Alan liikevaihdon trendi laski myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli vuoden alkupuolella Helsingin seudulla arvion mukaan vajaan prosentin alemmalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Viiden vuoden takaiseen verrattuna alan liikevaihto on kasvanut seudulla 14 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

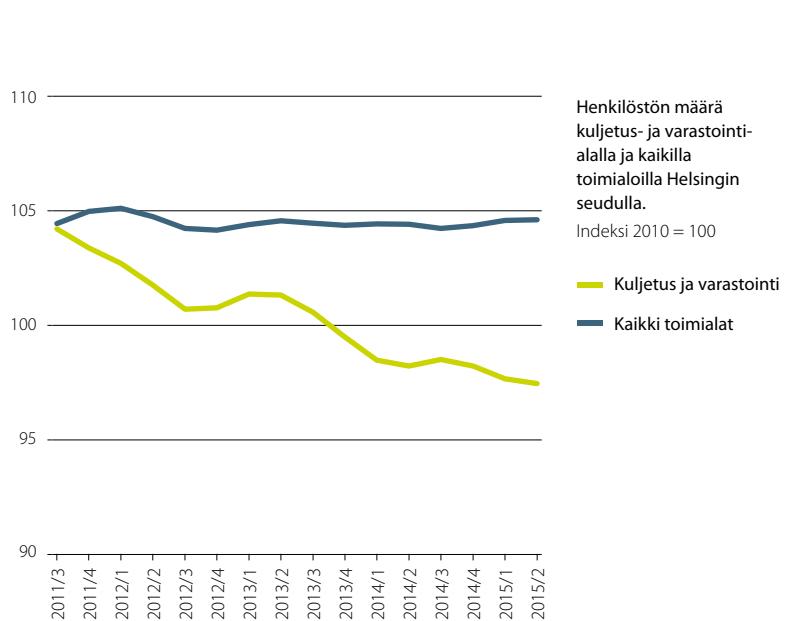
Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendi laski vuoden alussa, mutta trendin lasku tasaantui vuoden toisella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma aleni vuoden alkupuolella noin prosentin. Myös alan henkilöstömäärän trendi laski vuoden alkupuoliskolla hieman. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä aleni vajaan prosentin. Alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 2 % alle viiden vuoden takaisen tason. Palkkasumman kasvua on kertynyt alalla viimeisen viiden vuoden aikana 7 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 47 000 työpaikkaa Helsingin seudulla.

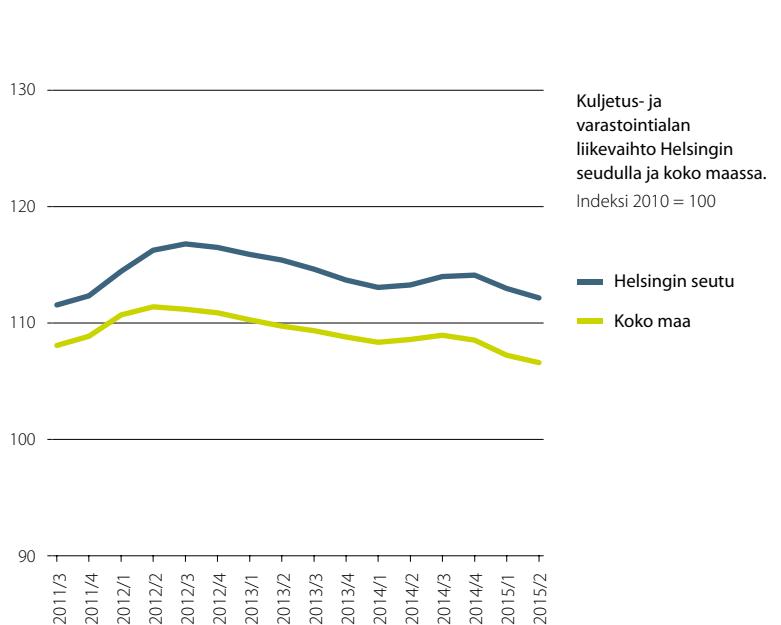
Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2010 = 100

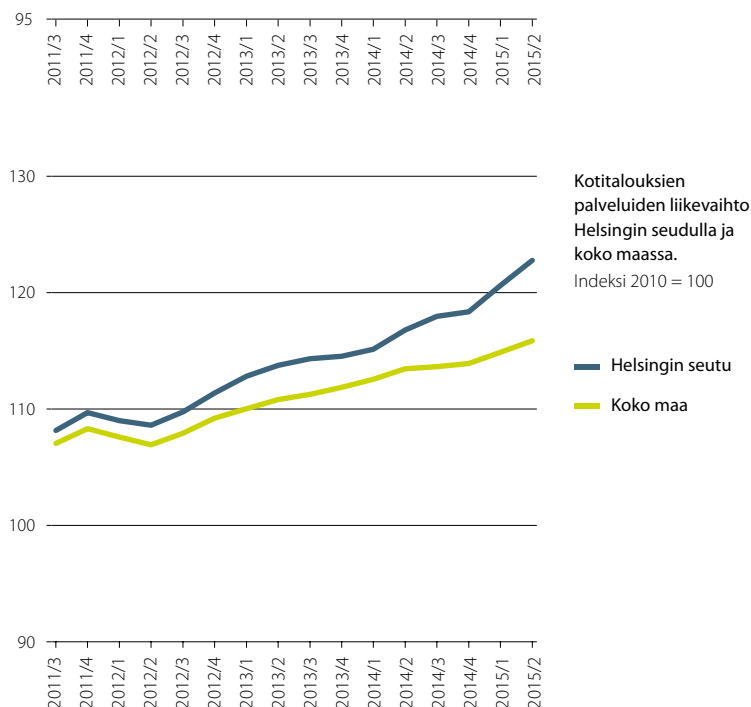
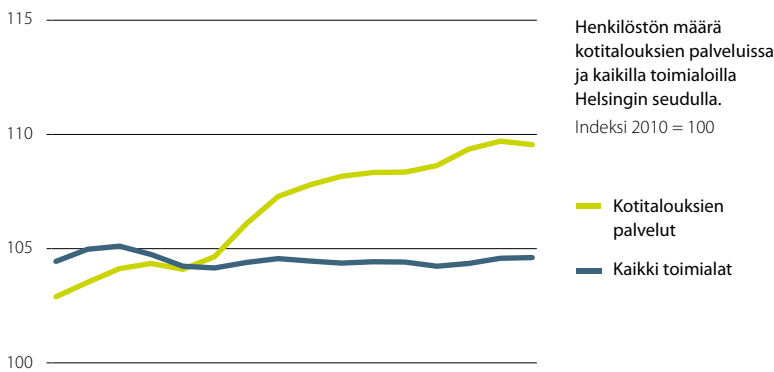
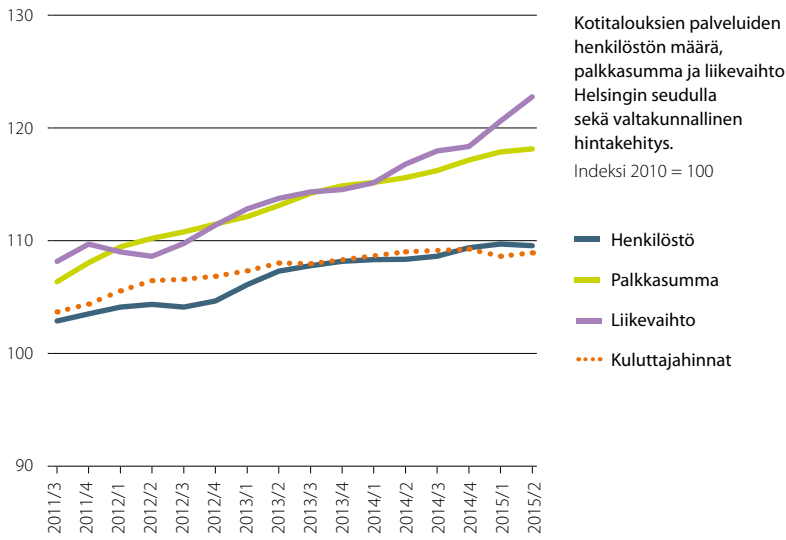
Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2010 = 100

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2010 = 100

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

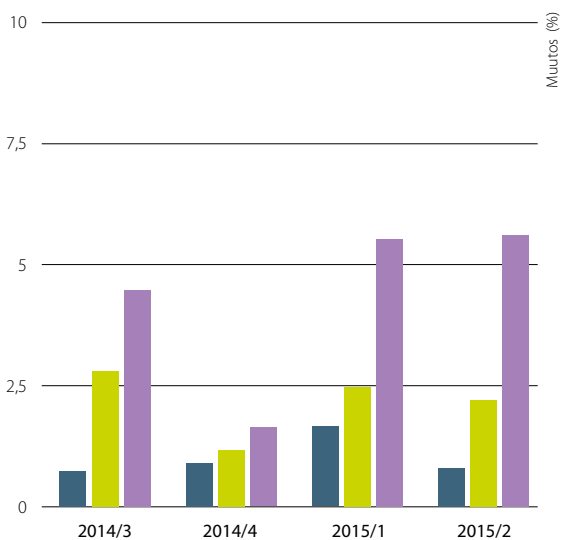
Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten kasvu kiihtyi.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon kasvu tasaantui viime vuoden lopussa, mutta kiihtyi taas kuluvan vuoden alussa ja jatkui vahvana vuoden toisella neljänneksellä. Alan liikevaihdon kasvu kiihtyi myös valtakunnallisesti. Arvion mukaan kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vuoden alkupuoliskolla vajaat 6 % korkeammalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Viiden vuoden takaisesta alan liikevaihto on kasvanut viidenneksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet viiden vuoden takaisesta 9 %.

Toimialan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui vuoden alussa, mutta huhti-kesäkuussa trendi pysyi ennallaan. Vuotta aikaisempaan verrattuna alan palkkasumma oli vuoden alkupuolella reilut 2 % korkeammalla tasolla. Kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi kasvoi viime vuoden lopussa, mutta pysyi kuluvan vuoden alkupuolella lähes ennallaan. Edellisvuoteen verrattuna alan henkilöstömäärä oli reilun prosentin korkeammalla tasolla. Viiden vuoden takaiseen nähden henkilöstömäärä on kasvanut 9 %. Alan palkkasumma on kasvanut vuoden 2010 tasosta 17 %.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 72 500 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset paranivat hieman niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä kysynnän puute on edelleen selvästi merkittävin tuotannon kasvun este.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät kohenivat hieman kesän aikana. Heinäkuussa 2015 tehdyssä kyselyssä suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku oli 12, kun huhtikuussa tehdyssä tiedustelussa se oli -2. Koko maassa alan suhdannenäkymät pysyivät kesän aikana ennallaan. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat koko maan keskiarvoa hieman kirikkaammat.

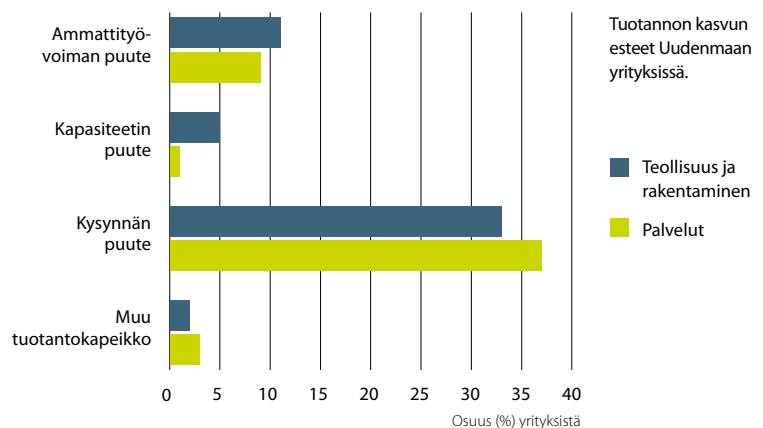
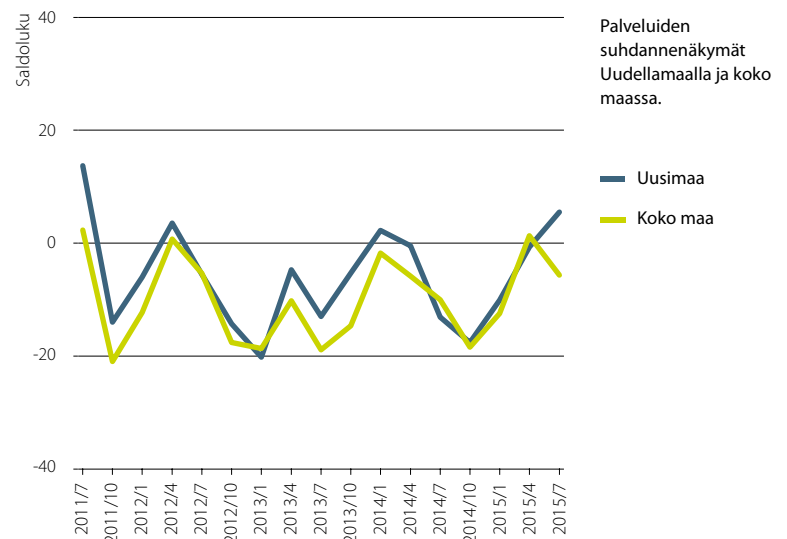
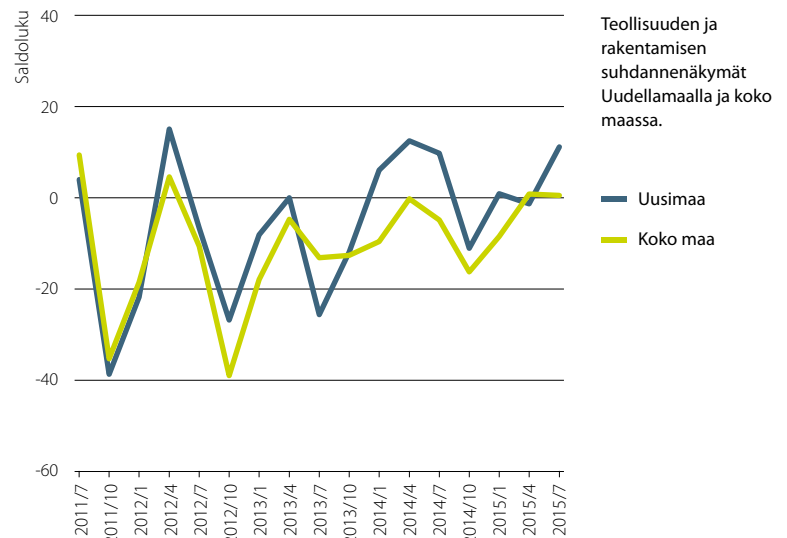
Palveluyritysten suhdanneodotukset paranivat kuluvaan vuoteen heinäkuussa Uudellamaalla, mutta valtakunnallisesti näkymät heikkenivät. Heinäkuun odotukset nousivat Uudenmaan palveluissa lievästi plussalle, sillä saldoluku sai arvon 6. Huhtikuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 0. Uudenmaan palveluyritysten odotukset olivat vuoden 2015 heinäkuussa koko maan keskiarvoa paremmat.

Uudenmaan teollisuusyritykset arvioivat henkilöstömäärän supistuvan kyselyä seuraavan kolmen kuukauden aikana (saldoluku -21). Myös palveluyritykset ennakoivat henkilöstömäärän vähenevän (saldoluku -11).

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli heinäkuussa 49 %:lla teollisuuden sekä rakentamisen yrityksistä ja 48 %:lla palveluvastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin tuotannon kasvun este molemmilla pääaloilla. Ammattityövoiman puute esti jonkin verran tuotannon kasvua Uudenmaan yrityksissä niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Kapasiteettista oli pulaa joillakin teollisuusyrityksillä.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuusien erotus.

Vaihtuva teema: ASUNTOTUOTANTO HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudulla valmistui viime vuonna 10 400 asuntoa, 5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Pääkaupunkiseudulla asemakaavoitettu tonttivaranto vastaa noin kolmen vuoden tuotantarvetta.

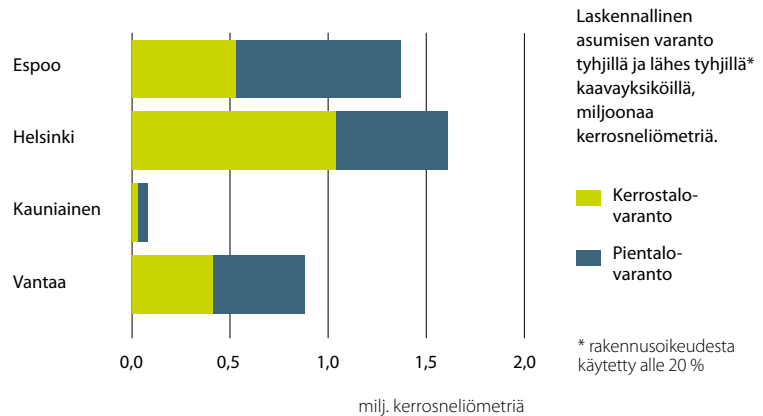
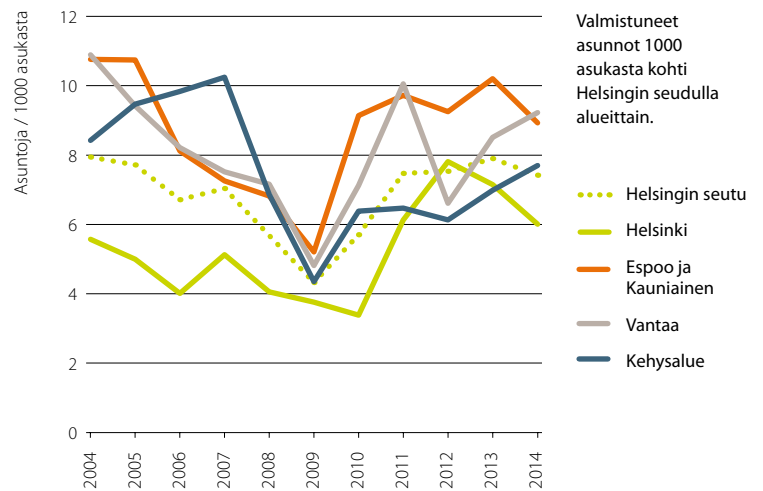
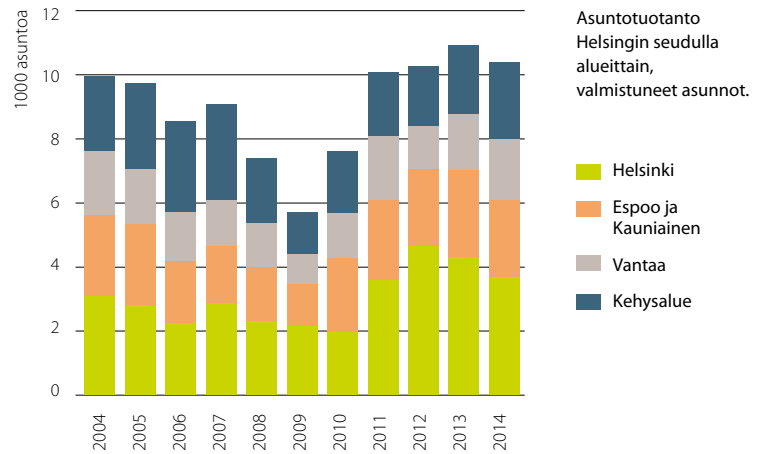
Helsingin seudulla valmistui noin 10 400 asuntoa vuonna 2014. Määrä vastaa vuodesta 2011 alkaen saavutettua tasoa, mutta jäi jälkeen edellisen vuoden 11 000 asunnosta. Valtion ja Helsingin seudun kuntien aiesopimuksessa vuosille 2012–2015 sovitun tasoa, 12 000–13 000 asuntoa vuodessa, ei saavutettu, kuten ei edellisinkään vuosina.

Edellisvuoteen verrattuna valmistuneiden asuntojen määrä väheni viime vuonna hieman Helsingissä ja Espoossa, mutta kasvoi Vantaalla ja kehyskunnissa, joiden välillä on kuitenkin suuria eroja. Kehyskuntien osuus seudun asuntotuotannosta nousi lähes neljännekseen. Koko seudulla valmistui 7,5 asuntoa 1 000 asukasta kohti. Koko maassa vastaava suhdeluku oli 5,4. Espoossa ja Vantaalla valmistui kummassakin 9, kehyskunnissa keskimäärin 7,5 ja Helsingissä 6 asuntoa 1 000 asukasta kohti.

Asuinrakennuksille myönnettyihin rakennuslupiin sisältyvien asuntojen määrä kasvoi. Lupien ja aloitusten perusteella Helsingin seudun kunnat arvioivat vuonna 2015 valmistuvien asuntojen määrän nousevan 11 500 asuntoon. Helsingissä myönnettiin viime vuonna rakennuslupa yli 5 000 asunnolle. Niistä suunnilleen kolmannes on tulossa muihin kuin asuinrakennuksiin mm. käyttötarkoitusten muutosten kautta.

Pääkaupunkiseudun kuntien tyhjien ja lähes tyhjien kaavoitettujen tonttien varanto oli noin 4 miljoonaa kerrosneliometriä vuoden 2015 alussa (HSY 2015). Varannosta puolet oli pientalotonteilla ja puolet kerrostalotonteilla. Kun varanto suhteutetaan vuosien 2011–2014 tuotantotasoon, se vastaa noin 4,5 vuoden tuotantoa, mutta kerrostalotuotannossa alle kolmen vuoden tuotantoa.

Tietolähteet: Tilastokeskus, rakennus- ja asuntotuotantotilasto. Helsingin seudun MAL-aiesopimuksen seurantaraportti 3/2015, HSY. Pääkaupunkiseudun tonttivarantokatsaus 2015, HSY.

Helsingin seudun toimialakatsaus

- Julkaisija** **Helsingin seudun kauppakamari**
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi
- Toimitus** **Kaupunkitutkimus TA Oy**
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi
- Lisätietoja** Johtaja **Pia Pakarinen**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 2286 0213
pia.pakarinen@chamber.fi
- Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi
- Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi
- Ulkoasu** **Mainostoimisto Cake Oy**
kari.lehkonen@getcake.fi
- Toimialakatsauksen verkkojulkaisu**
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

KAUPPAKAMARI

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritus tiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritus tiedot).

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. **Työpaikoilla** tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. **Työtunteihin** lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

Helsingin seutu: Toimialoittaisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2010. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2010.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2010) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	
1 Helsinki	8 Kirkkonummi
2 Espoo	9 Mäntsälä
3 Vantaa	10 Nurmijärvi
4 Kauniainen	11 Pornainen
	12 Sipoo
	13 Tuusula
	14 Vihti

Kehyskunnat	
5 Hyvinkää	
6 Järvenpää	
7 Kerava	

KUVA: FINNOMIA

KUVA: ISTOCKPHOTO